

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Stichting van de Arbeid
Postbus 90405
2509 LK S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Datum **25 MEI 2012**

Betreft Stabiliteitsprogramma Nederland en het Pensioenakkoord

Onze referentie
ASEA/SAS/2012/7203

Geachte leden van het bestuur,

Na het demissionair worden van het kabinet heeft de Tweede Kamer op 26 april jongstleden ingestemd met het Stabiliteitsprogramma. Tegen de achtergrond van de sterk verslechterde toestand van de overheidsfinanciën, worden in dit "Begrotingsakkoord" al op zeer korte termijn verstreckende maatregelen aangekondigd. Een deel van deze maatregelen ligt op het terrein van de oudedagsvoorziening en raakt aan het door ons op 10 juni 2011 afgesloten Pensioenakkoord en aan het wetsvoorstel *Verhoging pensioenleeftijd, extra verhoging AOW en flexibilisering ingangsdatum AOW* dat hier de gedeeltelijke invulling van is. Met deze brief wil ik de thans ontstane situatie toelichten.

De ontwikkelingen van de afgelopen weken veranderen niets aan de positieve grondhouding van het kabinet ten aanzien van het overleg met de sociale partners en het streven naar een breed draagvlak voor beleidsmaatregelen. Recent heb ik de waarde van afstemming en overleg nog eens onderstreept in een brief aan de Tweede Kamer van 5 april jl., naar aanleiding van vragen over de SER. Het kabinet blijft dus een beroep doen op de medeverantwoordelijkheid van de sociale partners, juist ook in de precaire economische situatie waarvan nu sprake is. Open en eerlijke communicatie is daarbij het fundament. Deze brief is daarvan een bevestiging.

Het kabinet had in het regeerakkoord een pakket van 18 miljard ombuigingen in 2015 afgesproken. Het pensioenakkoord is uitonderhandeld op een moment dat we er op konden vertrouwen dat dit pakket voldoende zou zijn om de overheidsfinanciën en de economie uit de crisis te laten komen. Inmiddels weten we beter. Het is duidelijk dat de overheidsfinanciën er veel slechter voor staan en dat snel extra maatregelen nodig zijn. De problemen zijn omvangrijk en acuut, zodat van iedereen en op korte termijn een bijdrage moet worden gevraagd. Wachten tot 2020 kunnen we ons niet meer veroorloven.

Het pensioenakkoord is een afgewogen set maatregelen op het terrein van de AOW, het fiscale kader voor de aanvullende pensioenen ("Witteveenkader"), en het pensioencontract. Ik stel vast dat een aantal afspraken uit het

Pensioenakkoord geen plek heeft gekregen in het door de Tweede Kamer geaccordeerde Stabiliteitsprogramma. Specifiek gaat het dan om de mogelijkheid om de AOW flexibel op te nemen, de verlenging van de IOW en de extra verhoging van het AOW-pensioen, gefinancierd uit de afbouw van enkele inkomensondersteunende regelingen voor ouderen. Ook substantiële onderdelen van het vitaliteitspakket zijn geschrapt. De verhoging van de AOW-leeftijd zal langs een ander, sneller tijdspad verlopen, terwijl de inperking van het Witteveenkader een andere vormgeving krijgt. De structurele opbrengst van de inperking van het Witteveenkader blijft 700 miljoen en verandert hierdoor dus niet.

Datum

4 mei 2012

Onze referentie

ASEA/SAS/2012/7203

De besparing op het vitaliteitspakket wordt gerealiseerd door een combinatie van maatregelen. De voor 2013 voorziene invoering van de nieuwe werkbonus voor oudere werkenden, in aanvulling op de arbeidskorting, wordt niet doorgevoerd. Deze zou in 2013 de doorwerkbonus vervangen. Beide regelingen vervallen waardoor oudere werkenden vanaf 2013 dezelfde heffingskorting voor werken krijgen als jongere werkenden. De opbrengst van het afschaffen van deze werkbonus loopt in de tijd op, omdat de regeling in de toekomst zou worden uitgebreid.

De werkbonus voor werkgevers voor het in dienst hebben van 62-plussers wordt afgeschaft. De mobiliteitsbonus voor 55-plussers wordt niet ingevoerd. Daarnaast geldt er een taakstellende besparing op de overige mobiliteitsbonussen (mobiliteitsbonussen voor uitkeringsgerechtigden 50+ en arbeidsgehandicapten).

Momenteel werk ik aan nieuwe wetsvoorstellen waarin de desbetreffende maatregelen uit het Stabiliteitsprogramma worden opgenomen. De Eerste Kamer heeft op mijn verzoek het wetsvoorstel *Verhoging pensioenleeftijd, extra verhoging AOW en flexibilisering ingangsdatum AOW* aangehouden, in afwachting van deze nieuwe wetgeving. De maatregelen betreffen:

1. De AOW-leeftijd wordt in 2013 met 1 maand verhoogd, loopt op naar 66 jaar in (uiterlijk) 2019, naar 67 jaar in (uiterlijk) 2024 en wordt daarna gekoppeld aan de levensverwachting.
2. Het Witteveenkader wordt ingeperkt. In 2014 wordt de pensioenrichtleeftijd in het Witteveenkader aangepast naar 67 jaar. Daarna wordt deze gekoppeld aan de levensverwachting. Verdere verhoging zal plaatsvinden in stappen van één jaar, 10 jaar voorafgaand aan een geraamde toename van de levensverwachting met één jaar. De derde pijler, de fiscale oudedagsreserve en het deelnemingsjarenpensioen worden op overeenkomstige wijze ingeperkt. De maximale opbouwpercentages worden verlaagd met 0,1% in 2014 (wordt 1,9% eindloon; 2,15% middelloon). Van de voorgenomen aanpassing van de AOW-franchise, MKOB en ouderenkortingen wordt afgezien.
3. Eerdere invoering van de verhoging de AOW-leeftijd kan tijdelijke overbruggingsproblemen veroorzaken voor mensen die weinig voorbereidingstijd hebben en weinig mogelijkheden hebben het verlies te compenseren. Daarom wordt een viertal overgangsmatregelen genomen om de overbrugging voor de mensen met weinig voorbereidingstijd te versoepelen:
 - Ten eerste wordt de verhoging van de AOW-leeftijd geleidelijk ingevoerd, zodat de overbruggingsproblemen voor de groep met weinig voorbereidingstijd sterk worden beperkt. In onderstaande tabel is dit uitgewerkt (verhoging in maanden):

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	1	1	2	2	2	3

Datum
25 mei 2012

Onze referentie
ASEA/SAS/2012/7203

Het overbruggingsprobleem wordt met dit verzachte invoerpad aanzienlijk verkleind voor mensen die het dichtst tegen hun pensioen aanzitten.

- Er komt voor de eerste jaren een voorschotregeling. Deze regeling biedt de mogelijkheid om een voorschot op de AOW te krijgen vanaf de 65^e verjaardag. Hiermee kunnen mensen een eventueel inkomensgat overbruggen. Daarbij geldt dat het eerder opgenomen bedrag over een vastgestelde termijn (maximaal 1,5 jaar bij 3 maanden voorschot in 2015) dient te worden terugbetaald.
- In situaties van onvoldoende middelen om in het bestaan te voorzien tot de AOW-gerechtigde leeftijd kan door mensen die aan de voorwaarden voldoen altijd een beroep gedaan worden op de (bijzondere) bijstand, die geregeld is in de WWB. De SVB zal de groep ouderen met weinig voorbereidingstijd actief benaderen.
- Voor degenen die alleen als gevolg van de versnelde verhoging van de AOW leeftijd geen partnertoeslag meer ontvangen, i.e. voor de mensen die in november en december 2014 65 jaar worden en onder de bestaande regelingen recht hadden op de toeslag, blijft de AOW partnertoeslag beschikbaar. Hierdoor wordt voorkomen dat mensen door dit wetsvoorstel opeens niet meer de partnertoeslag ontvangen, terwijl zij daar wel op rekenen.

Daarnaast wordt zoals bekend op dit moment de laatste hand gelegd aan de hoofdlijnennota over het nieuwe Financieel Toetsingskader (FTK), op basis van het Pensioenakkoord van 10 juni 2011. De herziening van het FTK blijft naar mijn overtuiging onverminderd van belang. De notitie zal later deze maand aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

Over de concrete uitwerking van deze en andere maatregelen uit het Stabiliteitsprogramma blijf ik graag met u in gesprek.

Hoogachtend,

de Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

H.G.J. Kamp

